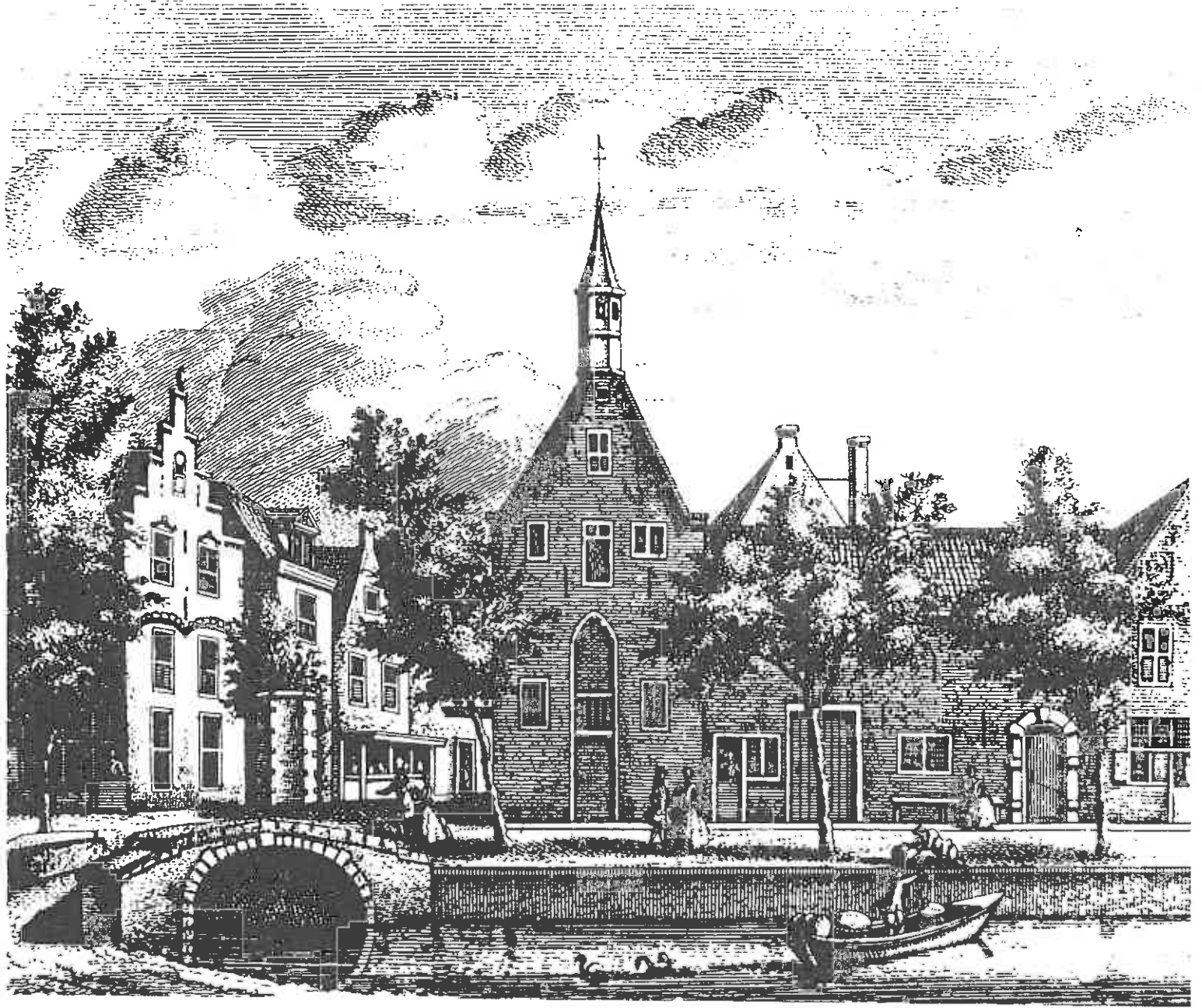

VAN HEILIGE GEESTKAPTEL

TOT

SINT HIPPOLYTUSKAPTEL

W.F. Weve

**VAN HEILIGE GEESTKAPEL
TOT
SINT HIPPOLYTUSKAPEL**

door Luc Eekhout

In het verleden ligt het heden,
in het nu, wat worden zal.

INLEIDING

Wie in Delft op zoek gaat naar middeleeuwse kapellen zal al gauw de kapel op de hoek van de Nieuwstraat en het Oude Delft vinden. Om de oorsprong van deze kapel te weten te komen moeten we teruggaan tot in de 14e eeuw.

De kapel hoorde oorspronkelijk bij het Heilige Geestzusterhuis, waar vrouwen in een soort kloostergemeenschap bij elkaar woonden. In de oude akten worden verschillende namen voor het gesticht gebruikt, te weten Heilige Geestgasthuis, -hospitaal, -convent en -zusterhuis. De namen Heilige geestgasthuis en -hospitaal werden eerder voor het Oude Gasthuis op de Koornmarkt gebruikt.

Gelukkig weet archivaris Oosterbaan hier verwarring te voorkomen door in een krantenartikel van 9 juli 1955 onderscheid tussen de twee instellingen te maken.

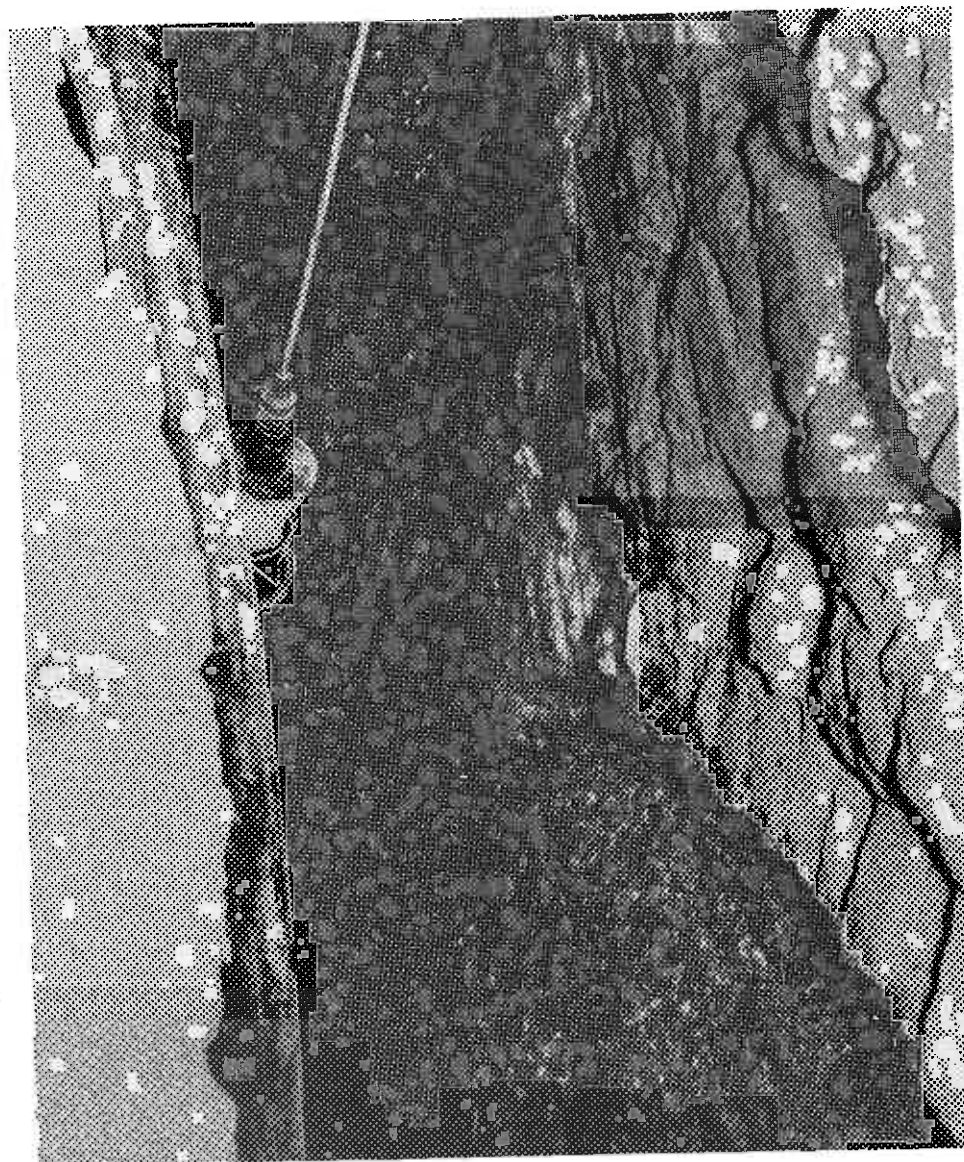
Fragment van stadsplattegrond uit 1560.

STICHTING VAN HET H. GEESTZUSTERHUIS

De oudste gegevens die van het Heilige Geestzusterhuis gevonden zijn, komen van een testament uit 1390. Dat testament was opgemaakt door Willem Nagel, die in 1390 in het Kartuizerklooster bij Geertruidenberg trad. Bij zijn professie beloofde hij het "heiligen geesthuis te Delft" na zijn dood vier ponden per jaar. Deze Willem Nagel was verschillende keren tussen 1365 en 1390 schepen van Delft. Zijn familie had waarschijnlijk grote invloed in het stadsbestuur, want al vanaf 1327 komt de naam "Nagel" voor als schepenen van Delft. Willem Nagel bezat een huis aan het Oude Delft, op de plaats waar nu het Meisjeshuis staat. Waarschijnlijk is door zijn toedoen het Zusterhuis gesticht voordat hij in het klooster ging. Het stadsbestuur beheerde namelijk het huis en had er een reglement voor gemaakt. Opgravingen hebben aangetoond dat er rond 1385 een huis gebouwd is op het oorspronkelijke erf van Willem Nagel waar nu het Meisjeshuis en de kapel staan.

Het huis bezat nog geen kapel, zoals blijkt uit een akte van 1396. Deze akte is afkomstig van de kanselarij van Albrecht, hertog van Beieren en graaf van Holland, en werd in 1955 door de Delftse archivaris D.P. Oosterbaan in het Algemeen Rijksarchief in Den Haag teruggevonden. Het begin van de tekst luidt in modern Nederlands als volgt:

"Wij maken bekend, dat wij met deze brief bevelen dat de drie door de stad Delft gestuurde mannen en hun opvolgers bewaarders van het Heilige Geestgasthuis, staande op het Oude Delft, zullen zijn, en dat zullen regeren met al zijn bezittingen en de arme vrouwen die er wonen of zullen wonen volgens Gods wil en volgens het handvest dat de stad gegeven en bezegeld heeft, opdat zij het beheren, regeren en onderhouden zullen ter ere Gods"

Resten van oude fundamenten onder de zuidgevel.

Er waren drie door de stad aangestelde bewaarders (meestal schepenen) om orde te houden en de financiën te regelen, een door de bisschop benoemde bewaarder om de geestelijke verzorging te controleren, een priester en een moeder (de belangrijkste inwonster van het huis). De vrouwen, ook wel zusters of maagden genoemd, brachten als volgt de dag door:

'Morgens om vijf uur stonden ze op en baden gezamenlijk. Daarna ontbeten ze in de refter. Tijdens de maaltijden mocht niet gesproken worden. De zusters verrichtten naaiwerk en bezochten en verzorgden zieken. De inkomsten van hun werk mochten ze zelf houden. Daarnaast hadden ze om de beurt een taak in het huishouden. Niemand mocht zonder permissie van de moeder buitenshuis gaan en zeker niet blootshoofds. 's- Avonds sloot de moeder de huisdeur en om negen uur was het bedtijd voor de zusters. Om tien uur moest het licht uit zijn. Elke vrijdag was er een spreekverbod en aan elke vooravond van een feestdag werd er gebiecht.

De kleding van de zusters bestond uit een zwart habijt, een zwarte huik en kapmantel en een paar witte kousen. In de stad stonden ze bekend als de "zwarte zusters".

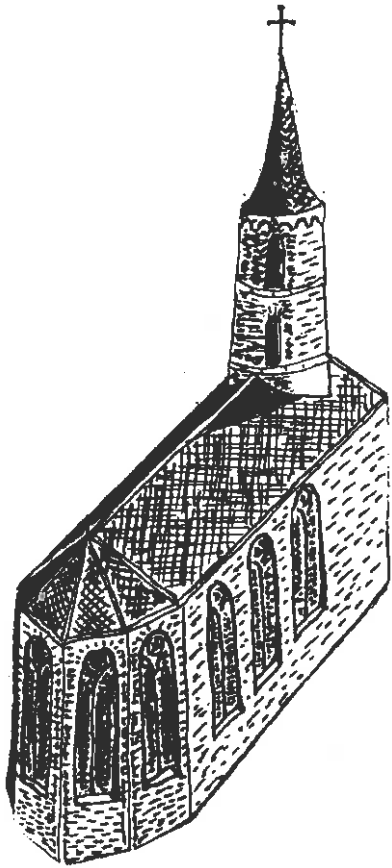
Een "zwarte zuster".

Hoewel het handvest op een kloosterreglement lijkt, was het dit niet. Er werden geen geloften afgelegd. De dames die in deze gemeenschap wilden gaan leven, maakten eerst een proeftijd van een jaar door. Er was rond 1400 veel behoefte aan een sobere godsdienstige leefwijze.

Rijke vrouwen mochten niet intreden. De schout en schepenen zorgden voor het welzijn van het huis, dat een soort liefdadigheidsinstelling was.

De bewoners van het huis waren "goeden armen eersamen vrouwen", die zich aan de door het stadsbestuur opgestelde regels moesten houden. Omdat deze huisregels in 1538 herschreven zijn (de oorspronkelijke documenten waren bij de stadsbrand in 1536 verloren gegaan) weten we nog hoe ze ongeveer geluid hebben en hoe het huis bestuurd werd.

- 22 Item Nyemant en sal moghen eten of drinken of bā-
ketten houden mit yemande dan inden reuenter op sy
pfaets te verboeren Noch gheen man persoen sal
ouder dat mael inden reuenter moghe come oft eete
dan in presentie vanden pater
- 23 Item die pater sal comen eens ter maent of dard on-
trent alst hem best te passe roemt. en vermanen
eene yegheken syn gebreck
- 24 Item ist datter yemant beschuldicht wordt int houde
vant capittel of op ander tijden die en sal gheen sus-
pice ofte vermoeden op yemant hebben: ofte oock
yemant tult geuen Ende die dard gebrekehyke in
is sal syn schult spreken ouer tafel: en sdaechs dard
en silentiū houden en oock op die plancken eten
- 24 Item Nyemant en sal buyten shuys gaen om eenige
soetsappen sonder raproen en heuyck of ten wair
dat sy het zwaers broghen soe moghen sy die heuyck
after laten Mer nimmermeer sonder raproen of sander
darche op die plancken te eten
- 25 Item Een yegelyke sal syn boete in vcke houde om
die vafe te wassen: ende dat kochen gebat te seuyere

Tekening van de kapel in de middeleeuwen.

DE KAPEL

Tot nu toe namen onderzoekers aan, dat de kapel even oud was als het zusterhuis, en deden veel moeite om de stichtingsdatum van het huis te achterhalen om zo de ouderdom van de kapel te bepalen. Zolang er nog documenten zoek zijn, zal de juiste datum onzeker blijven. Maar vergelijking met twee grafelijke oorkonden maakt duidelijk dat er tussen 1396 en 1416 een "goidshuys" aan het huis gebouwd moet zijn. In zulke zaken moest de bisschop toestemming geven, en in het bisschoppelijk archief in Utrecht liggen inderdaad afschriften van de akten waarin de bisschop deze toestemming gaf. Jammer genoeg is de belangrijkste akte ongedateerd, maar met behulp van een akte van 1412 is het niet zo moeilijk om de ouderdom van de kapel te bepalen.

Rond 1400 kregen de drie Heilige Geestgasthuismeesters W., Jo. en Flo. van de Utrechtse bisschop Frederik toestemming om een kapel aan het huis te bouwen. De priester N. werd tot eerste kapelaan benoemd. Op 28 maart van het jaar 1412 beval de bisschop dat een kapellanie van de Oude Kerk (toen St. Hippolytuskerk genaamd) overgebracht moest worden naar het Antoniusaltaar in het Heilige Geestgasthuis. Deze kapellanie bestond uit twee missen per week op een altaar in de Oude Kerk en was in 1362 door Willem Nagel en zijn vader gesticht.

Als de kapel in maart 1412 klaar is geweest voor de misviering moet toch zeker in 1411 met de bouw begonnen zijn. De in 1965 opgegraven fundamenten stammen inderdaad uit deze periode !

De eerste kapel was van Rijswijkse steen, een licht soort baksteen. Zij moet er ongeveer hetzelfde uitgezien hebben als de huidige kapel, zoals te zien is op het schilderij van het afgebrande Delft. De kapel had een lengte van ongeveer 25 meter en een breedte van zo'n zes meter. Aan de kant van het Oude Delft, de westzijde, stond een rond natuurstenen torentje met een bakstenen bovenbouw van twee verdiepingen en een met leien gedekte spits. De kapelmuren hadden geen steunberen, daarom mogen we wel aannemen dat er trekbalen in de houten dakconstructie aanwezig waren.

Door tien hoge ramen scheen het licht naar binnen, waar het altaar stond dat aan Sint Antonius gewijd was. De kapel en het H. Geest Zusterhuis waren beide aan Maria gewijd.

Op 18 januari 1416 vaardigde graaf Willem van Holland, zoon van hertog Albrecht van Beieren, een oorkonde uit waarin hij het Delftse stadsbestuur toestemming gaf om drie bewaarders van het Heilige Geestgasthuis in zijn godshuis te benoemen. Het was de taak van de bewaarders het huis "te houden, te bedienen ende te besorgen, die vrouwen te regeren ende hoir goede te bewaere....." Als zij hun plicht niet goed vervulden konden ze voor het stedelijk gerecht gedaagd worden.

De oorkonde van Willem van Holland lijkt erg op die van 1396, maar nu wordt de kapel, het "goidshuys" genoemd.

Het Heilige Geestzusterhuis kreeg meer en meer een godsdienstig karakter. De zusters wilden hun kapel meer gebruiken, en vonden twee missen in de week te weinig. Op 31 juli 1442 gaf de pastoor van de Oude Kerk, Gijsbert Heerman, toestemming aan de zusters om bij begrafenissen een mis te zingen die echter vóór het negende uur geëindigd moest zijn. Zij mochten laten preken zolang er niet in de Oude Kerk gepreekt werd. Eenmaal in de week, op patroonsfeesten en op de inwijdingsdag van het

huis mochten de zusters een mis zingen. Tijdens de missen mocht de klok geluid worden, en dit betekende dat ook voorbijgangers de mis bij mochten wonen. Bij de begrafenissen van een inwonster van het huis moest een half lood zilver (vijf gram) of de waarde daarvan in geld aan de pastoor van de Oude Kerk betaald worden.

Fragment van de "Kaart van Delft na de brand van 1536".
Schilder anoniem, Museum Het Prinsenhof.

Tussen 1461 en 1465 moesten de Delftenaren gravenhuur betalen, die zij de landsheer schuldig waren voor hun huizen op zijn grond. Deze huur werd berekend naar de breedte van de huizen; kerkgrond werd niet meegerekend. De "maechden" van het Zusterhuis hadden negen penning te betalen, wat betekende dat hun huis tien meter breed was, de kapel niet meegerekend.

Rond 1490 besliste het stadsbestuur waar de botermarkten gehouden moesten worden. Tonnetjes Pruisische boter mochten alleen in de Nieuwstraat verkocht worden, naast de kapel van het Heilige Geesthuis.

Meer gegevens zijn er nog niet bekend van het huis en de zusters van vóór 1536. Hun rol in het stadsleven was beperkt tot de ziekenverzorging. Verder leefden zij als kloosterzusters teruggetrokken in hun huis aan het Oude Delft en de kloosterinkomsten waren afhankelijk van hun naaiprestaties.

DE STADSBRAND

Op 3 mei 1536 sloeg de bliksem in de torenspits van de Nieuwe Kerk. De houten spits vloog in brand, en vallende brokstukken verspreidden het vuur. Met de brandemmers kon men niet snel genoeg blussen, en de vlammen vonden hun weg door de houten daken de huizen in. Binnen enkele uren stond bijna heel Delft in brand, en in de ineens stortende huizen vonden veel zieken, kraamvrouwen, kinderen en bejaarden de dood. Ook het Heilige Geesthuis brandde af; van de kapel stonden alleen nog de muren en de toren overeind. Desondanks werd het huis weer snel opgebouwd en een nieuwe kapel verrees op de puinhopen van de oude.

In't iaer ons heeren duysent vijf hondert Ijs en
dortich op heijlich Crists dach datmen de sta-
dt delft branden sach op den dorden dach men
S. K. exc.

Het nieuwe zusterhuis zag er sober uit. De nieuwe kapel had een klein zeskantig torentje van witte steen op de westgevel staan. Het dak was met leien gedekt, en het gebouw had veertien ramen. Aan het Oude Delft was de ingang, waarboven een galerijtje met drie hoge ramen was. Een wenteltrap in de noordwesthoek van de kapel leidde naar boven. Het nieuwe altaar was aan de Heilige Drieëenheid gewijd. In de buitenmuur op de hoek van de straat was een nis met een beeld, waarvoor een lantaarn hing. Onder de nis een ruitje waarachter men een kaars of bloemen kon zetten. Het beeld zal waarschijnlijk Maria voorgesteld hebben, want aan haar was immers de kapel gewijd. Mogelijk zijn de natuurstenen gedeelten van de hoek overblijfselen van de oude kapeltoren.

Het Heilige Geestzusterhuis was door de brand en de bouw van het nieuwe huis erg verarmd en het stadsbestuur stelde weinig geld ter beschikking om de zusters te onderhouden. Er traden na de brand steeds minder vrouwen in.

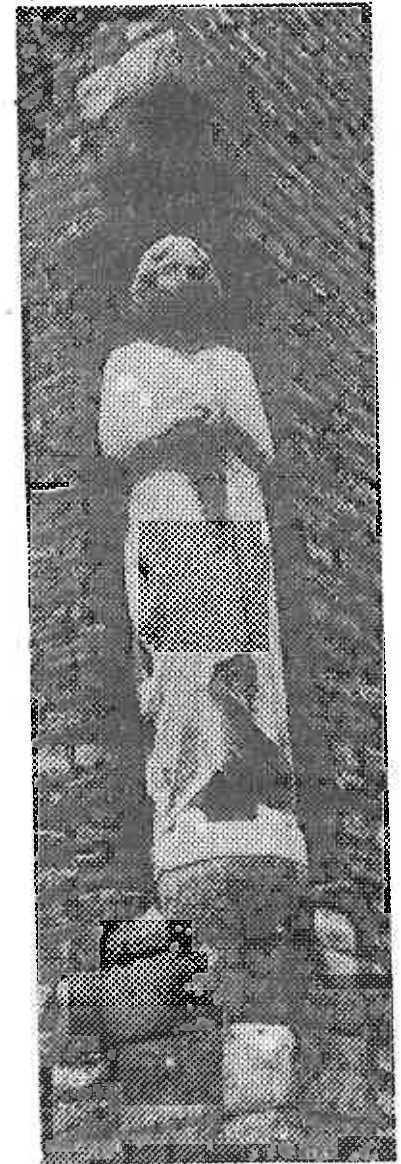
DE REFORMATIE

In 1566 breekt de beeldenstorm los, het klooster blijft ongeschonden maar de kapel moet ontruimd worden, de klok wordt uit de toren gehaald en het kruis op de toren wordt vervangen door een windwijzer.

Het einde van het zusterhuis kwam in 1572, toen Delft zich bij de Prins van Oranje aansloot om vrij van Spanje te worden. Calvinisten kwamen in het stadsbestuur, en stonden niet meer toe dat er vrouwen in het Zusterhuis intraden. Vijf jaar later

Reconstructie van de nis.

Huidige toestand van de nis

Fragment van een tekening van Abraham Rademaker (1675 - 1735).

waren er nog maar zeven zusters in het Heilige Geesthuis over, en het stadsbestuur besliste op 19 augustus 1577, daar

”de conventualen van tselve Susterhuys seer kleyn in getale ende het merendeel oudt ende impotent ende niet geschapen sijn lange te leven ende dat ten aensien van den iegenwoirdigen tijdt geene jonge luyden omme den siecken te dienen.. haer in tselve Susterhuys begeben, dat sij daeromme raedsaem vonden, dat men die voorsz. susteren soude laten uytsterven.....”

impotent = zwak

iegenwoirdigen = tegenwoordige

voorsz. = voornoemde.

De goederen van het huis zouden worden gebruikt om behoeftige weesmeisjes te onderhouden. Per 1 mei 1578 werd het Heilige Geestzusterhuis een protestants Meisjesweeshuis. De overgebleven zusters mochten er blijven wonen, en één ervan, Jannetje Hendriks, werd er dienstbode.

In 1581 kocht het stadsbestuur de kapel en gebruikte haar als Ammunitiemagazijn. Bewaarde er wapenrustingen, kurassen, oude slagzwaarden, geweren en modellen van oude werktuigen. In 1623 werd de kapel verbouwd om haar als pakhuis doelmatiger te kunnen gebruiken. Er werden twee extra vloeren gelegd, en de glas-in-loodramen verving men door gewone vensters. In het dak werden dakkapellen gemaakt en bovenin de voorgevel kwam een klein luikje. In 1630 gaf de stad de kapel aan de Raad van Staten in gebruik, op voorwaarde dat de Raad van Staten de kapel zou onderhouden en zonodig herstellen. Aan

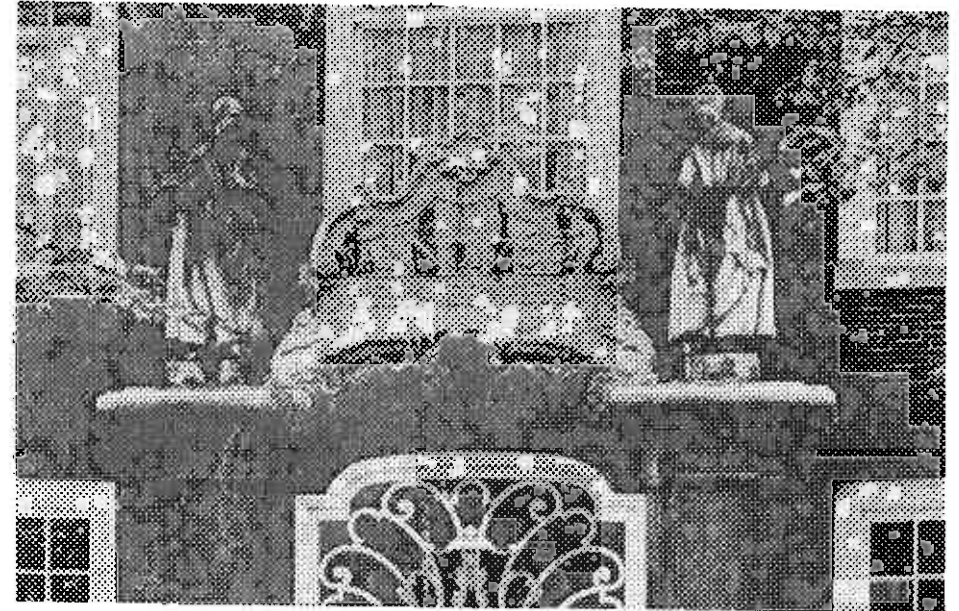
de waterkant werd een hijskraan gemaakt, zoals er ook een voor het Artmunitiemagazijn aan de Lange Geer stond, om de wapenscheperen makkelijker te kunnen laden en lossen. In de Nieuwstraat was de vismarkt gevestigd. Langs de kapel werd een houten luifel gemaakt waaronder riviervis verkocht werd. De viskopers betaalden per dag een stuiver huur aan de regentessen van het Meisjeshuis.

DE KAPEL EN HET MEISJESHUIS TOT 1910

In 1769 werd het Meisjeshuis opnieuw gebouwd. Het oude kloosterachtige huis maakte plaats voor een ruimer opgezet gebouw met een grote tuin. Boven de voordeur kwam een groot beeldhouwwerk van J.M. Cressant, dat twee weesmeisjes met het naambord van het huis voorstelt. De kapel bleef onveranderd, dus ook de verbindingsdeur met het voormalige H. Geestzusterhuis. Maar door het uitblijven van onderhoud viel de cement uit de voegen en verteerde het zeskantige torentje.

Aan het einde van de 18e eeuw lieten de regentessen een vergaderkamer timmeren in het middengedeelte van de kapel. De hal werd als slachtplaats voor het Meisjeshuis gebruikt terwijl de sjouwers wapens over het wenteltrapje naar de zolders brachten.

Toen de Fransen Holland veroverden namen ze ook de kapel in beslag, want er lagen immers wapens op zolder. Nu waren de regentessen hun vergaderkamer en slachtplaats kwijt, en ze drongen bij de burgemeester aan op teruggave van de kapel.

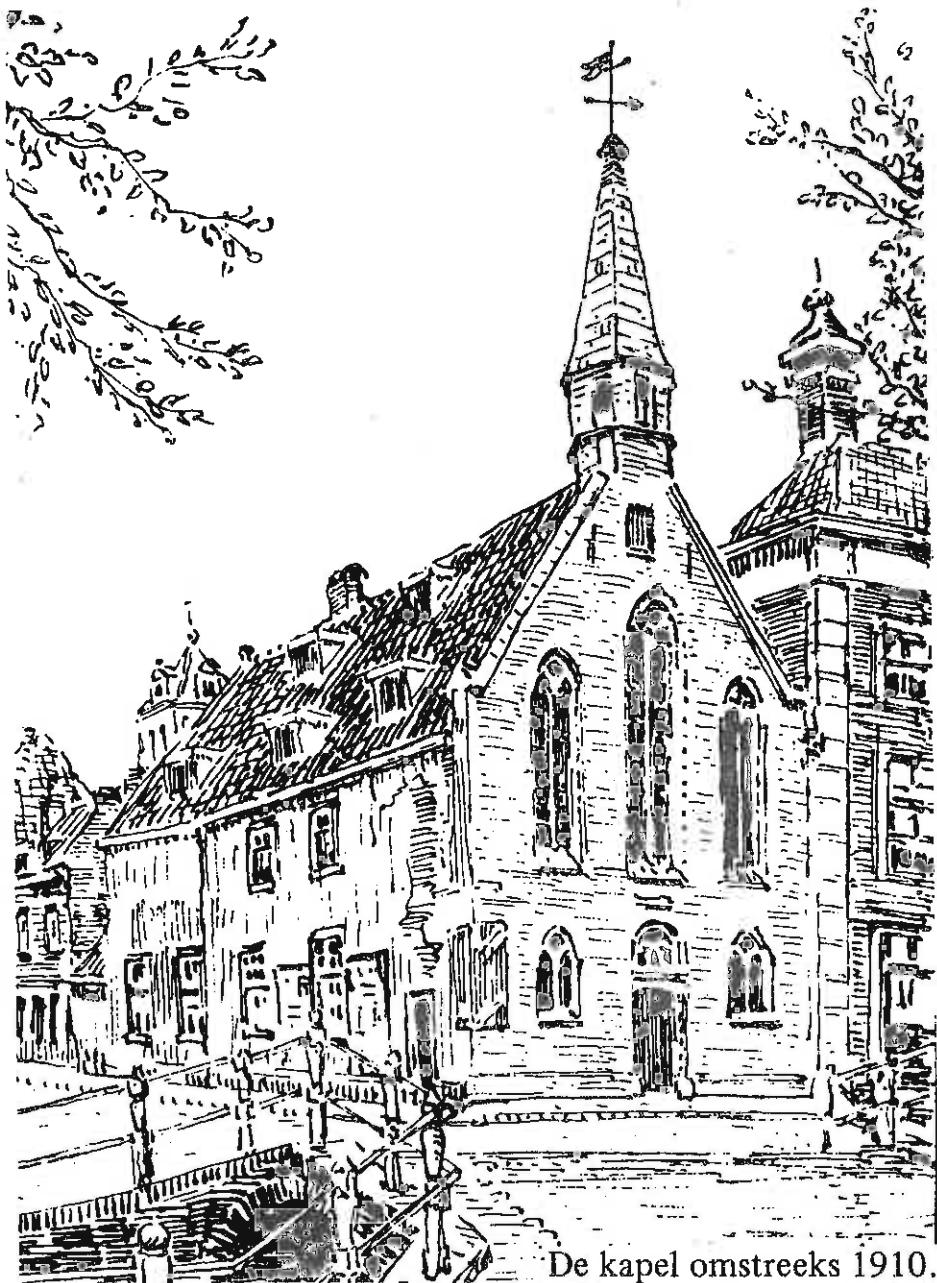
Voordeur bekroning Meisjeshuis.

an te Delft den vyftende Novembar
het jaer achtien honderd en veertien
vergaen Dennis

D. Terburgh van Delft

fragment van het
huurcontract
van D. Terburgh

D. Terburgh

De kapel omstreeks 1910.

Het gevolg was, dat - na drie jaar - de kapel voorgoed eigendom van het Meisjeshuis werd, en tien jaar lang eisten de regentes-
sen 176 gulden huur per jaar. Maar toen de Fransen in 1811 de kapel ontruimden, en een vaderlander, Diederik Terburgh, de kapelzolders mocht huren hoefde hij maar 36 gulden per jaar te betalen. Nu hadden de regentes hun vergaderkamer terug. De hal werd kinderspeelplaats.

Zo werden de kapelzolders van 1811 tot 1888 aan verschillen-
de particulieren verhuurd.

Van 1888 tot 1910 was de Ontvanger der Registratie op zolder
gehuisvest. Hier kwam een eind aan toen de voorgevel in 1910
gerestaureerd werd.

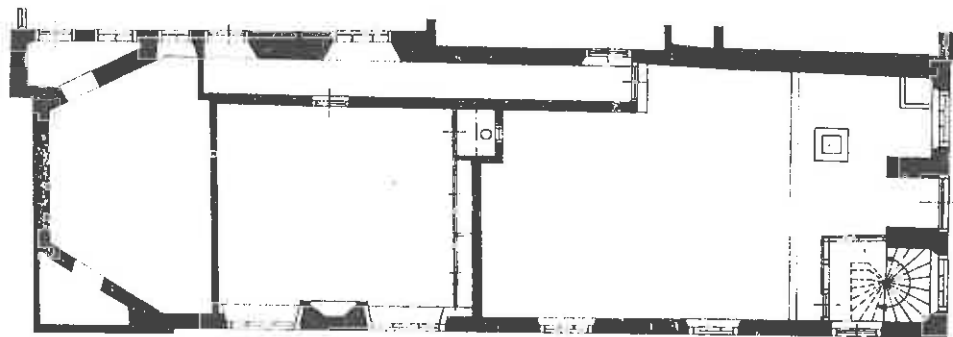
In 1909 had men al het torentje opgeknapt. Het bovenste ge-
deelte was vernieuwd en er stond een nieuwe windvaan op.
Het jaar daarop gingen de vensters in de voorgevel eruit, en de
drie hoge spitsramen werden opnieuw gemetseld. Aan weers-
zijden van de deur kwam een kleiner spitsraam en de deur
werd vernieuwd. De verweerde nis, waar in 1572 het Maria-
beeld uit weggehaald was, was al lang dichtgespijkerd, en op
de zijgevel werd reclame gemaakt voor wasmiddelen en toneel-
voorstellingen.

De nieuwe huurder van de kapel was de Technische Hooge-
school, die haar als boekenmagazijn gebruikte. Na tien jaar
maakten de boeken plaats voor glas- en aardewerk van de firma
Bender. Deze firma had de kapel enkele jaren in gebruik
als magazijn totdat het gebouw in 1923 weer leeg kwam te
staan.

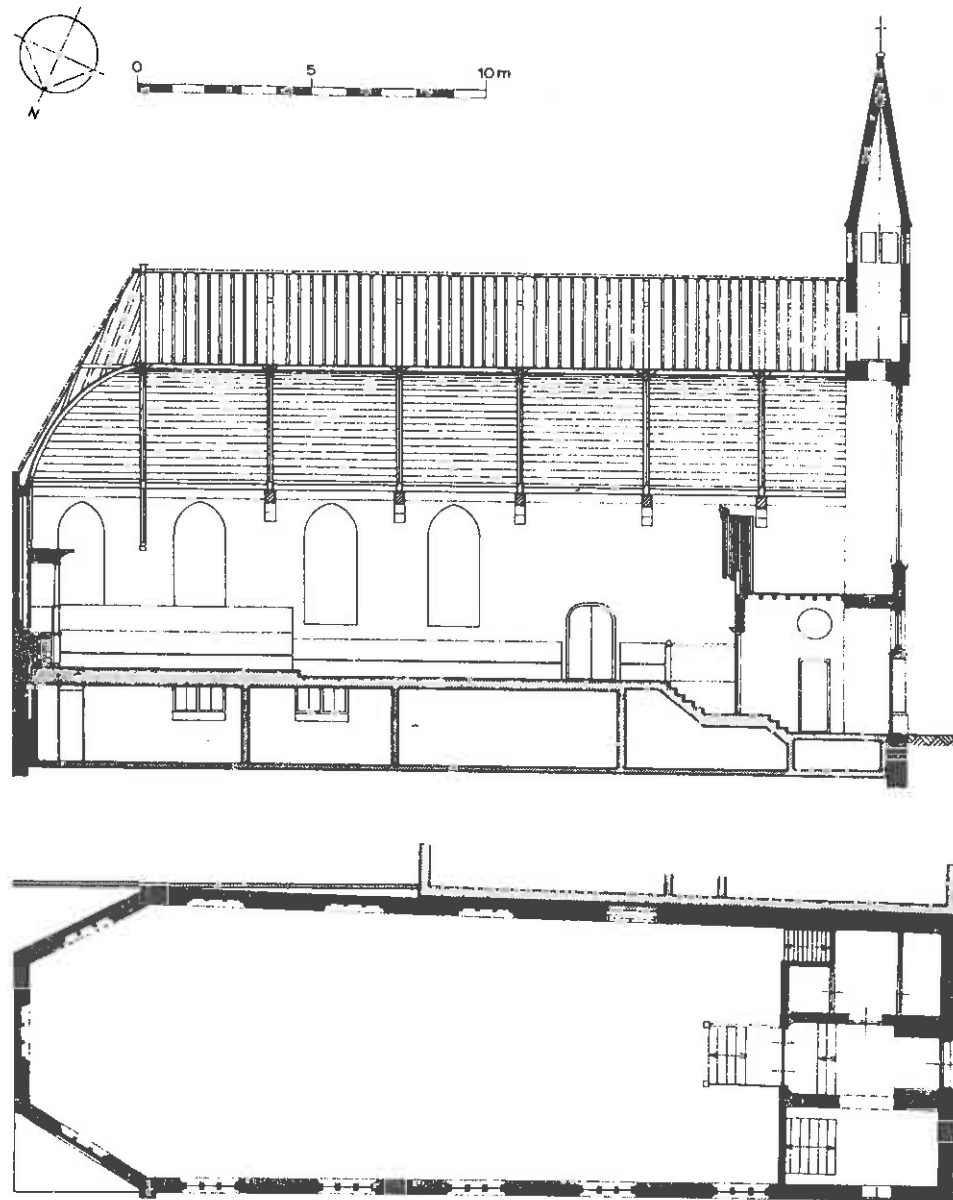
In de 120 jaar dat de kapel als pakhuis dienst deed was er wei-
nig aan het onderhoud gedaan. De zijgevel was gepleisterd, en
door het dak stak een schoorsteen.

DE RESTAURATIE

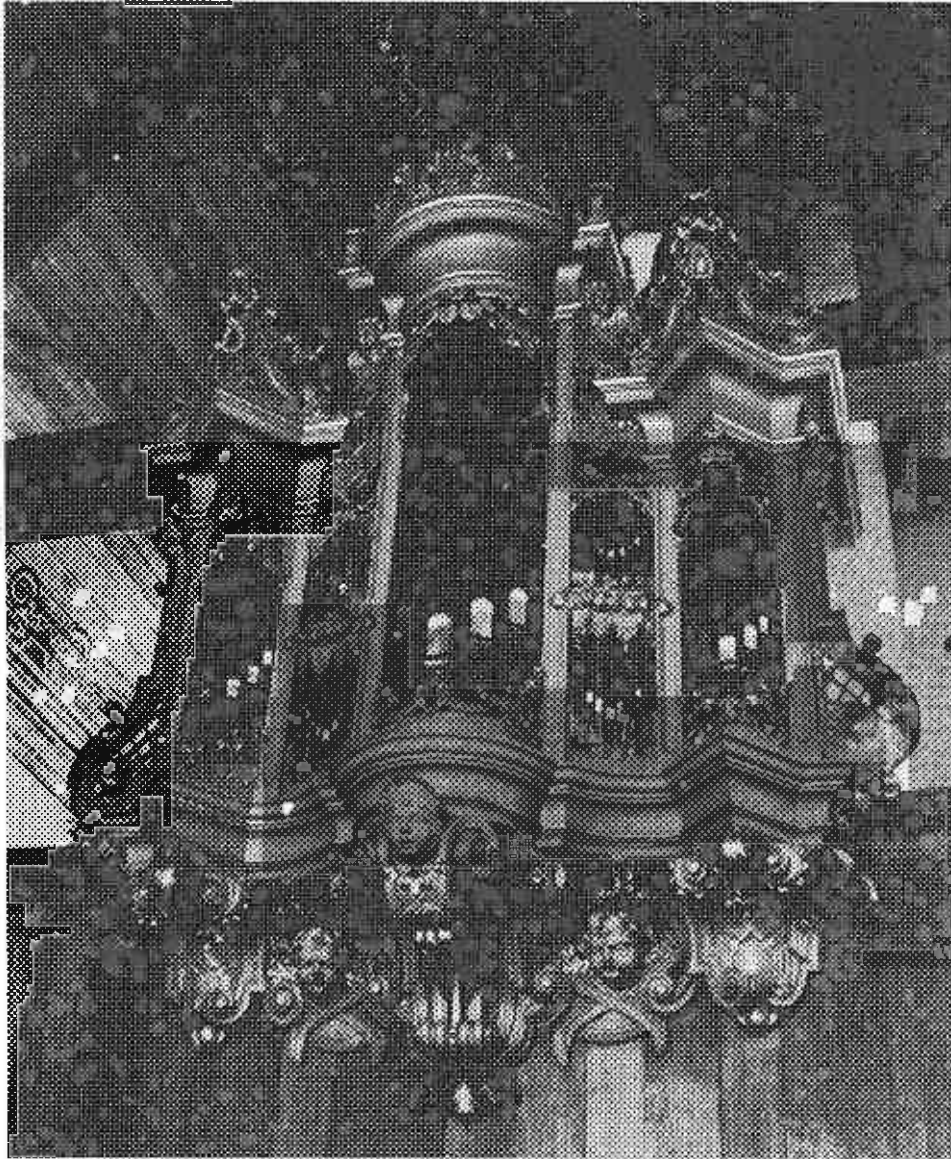
De Technische Hoogeschool zocht in 1923 een gebouw om als aula te gebruiken. De stichting "Het Meisjeshuis" bood de kapel aan voor een lage huur en een periode van veertig jaar, op voorwaarde dat de overheid de kapel zou laten opknappen. Dit aanbod werd snel geaccepteerd en de restauratie kwam op gang. De hoge spitsramen werden weer hersteld, maar in de zuid- en oostgevel niet geopend. De noordgevel werd opnieuw met Rijswijkse steen (formaat 21 x 10 x 5 cm.) opgemetseld. Bij de straathoek kwam een ovaal raam boven de zijdeur. De twee ramen naast de voordeur verdwenen, evenals de leien op het dak en de vijf dakkapellen. Om geld uit te sparen dekte men het dak met blauwe pannen. Binnen verdwenen de balklagen en vloeren alsmede de regentessenkamer. Het houten tongewelf werd hersteld en beschilderd door Jacob Por. De nonnengalerij boven de hal werd met eikenhout betimmerd. Op het torentje van witte Brabantse natuursteen kwam weer een ijzeren kruis. Het priesterkoor werd in de oude vorm gebracht en voorzien van twee rijen houten banken. De kapelvloer werd omhooggebracht en eronder kwam een kelder met keuken, curatorenkamer, kleedkamer en een heteluchtverwarming. Een wenteltrapje verbond de kleedkamer met het priesterkoor. In de hal plaatste men twee toiletten en het oude wenteltrapje werd afgebroken.

Plattegrond voor de restauratie van 1924.

Langsdoorsnede en plattegrond 1978.

Orgelfrontje en deel houten tongewelf.

De aula werd verfraaid met een kansel uit de voormalige hogeschool van Harderwijk, drie antieke koperen kronen en een 18e-eeuws orgelfront in régence-stijl uit de 18e eeuw. De herstelde muurnis op de straathoek kreeg een stenen vrouwenbeeldje dat de "vlam der wijsheid" beschermt.

Bij het 25-jarig bestaan van de Technische Hoogeschool schreef iemand over de kapel:

"in de eerste plaats dient de zaal als vergaderzaal voor den Senaat der Technische Hoogeschool, terwijl zij voorts reeds menigmaal bij inaugureele redevoeringen van hoogleeraren, bij promoties en dergelijke, goede diensten heeft bewezen. Slechts kleeft haar het bezwaar aan, dat de ruimte beperkt is, zoodat zij somtijds niet alle belangstellenden kan bevatten en dat in dat geval noodgedwongen eene ruimere lokaliteit, buiten het gebied der Hoogeschool, moet worden gebruikt".1)

Toen de T.H. dan ook in 1966 nieuwe gebouwen in gebruik nam, was er ook een grotere aula gebouwd. De kapel aan het Oude Delft werd nu gehuurd door de Vrijzinnig Protestantse Gemeente om er diensten in te houden.

In 1965 heeft er een archeologisch onderzoek in de kapel plaatsgevonden onder leiding van de architect J.J. Raue. Hij vond o.a. de fundamenten van het oude zusterhuis en van de eerste kapel.

Het bleek dat in de aula het dak gesteund moest worden door stutbalken, want lekkage had het hout aangetast. De noordzijde van het dak werd opnieuw met pannen gedekt.

DE SINT HIPPOLYTUSKAPEL

Toen de Vrijzinnig Protestantse Gemeente de kapel had verlaten huurde op 1 juli 1972 de "Stichting tot behoud van de Sint Hippolytuskerk" dit gebouw. De Sint Hippolytuskerk aan de Voorstraat was in opdracht van de bisschop van Rotterdam veroordeeld om afgebroken te worden. Deze parochie zou dan met de Jozefparochie aan de Burgwal tot de H. Maria van Jesse worden verenigd. Voornoemde stichting had, maar zonder resultaat, de voorkeur gegeven aan de afbraak van de minder solide Jozefkerk. De afbraak, alsmede andere binnenkerkelijke moeilijkheden, vervreemdden vele oud-hippolytanen van het kerkelijk leven. Toen besloot het stichtingsbestuur deze mensen op te vangen. Het organiseerde kerkdiensten voor hen in De Doelen en toen de kapel aan de Nieuwstraat vrijkwam huurde het deze van de "Stichting het Meisjeshuis" en richtte haar in voor de Katholieke eredienst. Dit werd het begin van een nieuwe ontwikkeling. Er vormde zich rond deze kapel een kleine gemeenschap. Zij kregen hulp van verschillende priesters: Pater van der Heijdt O.S.B. en later Pater Dr. Th. Ausems S.J. Vanaf augustus 1973 is Pater Dr. J.C.M. Fruytier S.J. verbonden aan de kapel met als vaste assistent Pater J. Brand S.J.

Onder leiding van de oud-dirigent van de Sint Hippolytuskerk, Nico Verhoeff, werd een gemengd koor opgericht. Organist is vanaf het eerste begin Kees van der Zanden.

Deze gemeenschap kreeg een eigen sfeer, die al spoedig ook veel mensen van elders aantrok, die zich hier thuisvoelden. Geleidelijk werd met hulp van velen alles aangeschaft wat voor een goede liturgische viering nodig was, vaak uit opgeheven kerken elders. Bijzondere aandacht verdient de pietá in de hal, een geschenk van de zusters van de Toussaintkade in Den Haag. Hiermee werd in deze middeleeuwse kapel de aloude voor-reformatorische godsvrucht tot de "Nood Gods", die in Delft een hoge vlucht had genomen, weer onder de aandacht ge-

bracht. In deze zelfde traditie paste de naam die de kapel in de wandeling kreeg: Sint Hippolytuskerk.

Sinds 1395 was Hippolytus van Rome de patroon van de Oude Sint Bartholomeuskerk in Delft geworden en daarmee van de stad Delft. In de Middeleeuwen was de kapel toegewijd geweest aan Maria.

De pietá.

STICHTING „ST. HIPPOLYTUSKERK”

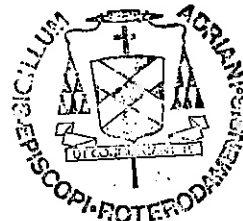
Vanaf zondag — 30 juli 1972 — zal er wekelijks een
Eucharistieviering plaats vinden in het nieuwe Kerk-
gebouw aan het OUDE DELFT, hoek NIEUWSTRAAT.

Aanvang 10.00 uur.

Het Bestuur.

Uit de Delftsche Courant van 28-7-'72.

Men besloot nu in het licht van de Delftse traditie de naam Hippolytus aan te houden. De regenten van de "Stichting Het Meisjeshuis" stelden het erg op prijs dat de kapel z'n oorspronkelijke bestemming had teruggekregen en boden de kapel te koop aan. Op 16 december 1977 ging de kapel definitief over in handen van de vernieuwde "Stichting Sint Hippolytus-kapel". Op diezelfde dag, door een opvallende samenloop van omstandigheden, werden de statuten van de vernieuwde stichting door de bisschop van Rotterdam goedgekeurd. Een civiele stichting, (dus niet een kerkelijke, zoals gebruikelijk) schept hier alle mogelijkheden tot kerkelijk leven onder leiding van een door de bisschop aangestelde priester, die binnen de parochie van Maria van Jesse als assistent fungeert. Zo moet deze kapel een "kerk aan de weg" zijn, waarin een geëngageerde groep mensen van hier en elders zich openstelt voor mensen van hier en elders, die zich hier kerkelijk thuis voelen. Het is dus geen parochie. De bezoekers behoren niet tot een bepaald territorium, maar zij kiezen voor deze gemeenschap. Op deze wijze wil de kapel bijdragen aan het christelijk leven van stad en bisdom.

Bisschoppelijk goedgekeurd op 14 december 1977

Drs. R. Ph. Bär O.S.B.
Vicaris-Generaal van de
Bisschop van Rotterdam.